

Lekce 20: Místo, kde bydlím

1. Ve městě, nebo na venkově?
2. Jak se tam dostanu?
3. Nechceš přijet?
4. Důležité výrazy a fráze
5. Test

1. Ve městě, nebo na venkově?

Co je to? Doplňte.

hrad   les   náměstí   rybník   satelit   trh   zahrada   sídliště
řadový dům, řadovka   hospoda

square 	garden 	castle 	market 	row of houses
náměstí	zahrada	hrad	trh	řadový dům, řadovka
forrest 	pond 		pub 	block of flats
les	rybník	satelit	hospoda	sídliště

20_1_1-10 Kde můžete bydlet nebo pracovat? Poslouchejte a opakujte.

Můžeme bydlet/pracovat...

- 20_1_1 ve městě
- 20_1_2 na venkově
- 20_1_3 na hradě
- 20_1_4 v hospodě
- 20_1_5 na náměstí
- 20_1_6 v řadovce
- 20_1_7 v satelitu
- 20_1_8 na sídlišti
- 20_1_9 na trhu
- 20_1_10 na zahradě

VÝSLOVNOST: *Prepozice v se před neznělými hláskami vyslovuje jako f, například v paneláku [fpaneláku]. Prepozice tvořené jednou slabikou se s následujícím slovem vyslovují jako jeden celek, přičemž na ně přechází přízvuk, například na venkově [navenkově], na zahradě [nazahradě]. Více o výslovnosti najdete [zde](#). GG 2*

Kde bydlí Antonio, Beáta a Mario? Čtete a vyberte jméno.

This should be seen at the same slide with the pictures bellow

Antonio: Nikdy bych nechtěl bydlet v paneláku na sídlišti, protože už od dětství žiju na venkově. Mám rád přírodu, často chodím do lesa na houby nebo na ryby k rybníku. Na zahradě pěstuju zeleninu, mám i vlastní ovoce. Jediná nevýhoda je, že když potřebuju koupit něco speciálního nebo jít k doktorovi, tak musím jet autobusem do města. Ale to naštěstí není často.

Beáta: Před dvěma lety jsme se přestěhovali do satelitu. Bydlíme v řadovce. Za domem máme zahradu, kde pěstuju mrkev, hrášek a bylinky. Manžel jezdí každý den do práce a já zůstávám doma s dětmi. Jsem tady docela spokojená. Výhoda je, že si děti můžou hrát venku před domem nebo na zahradě. Nevýhoda je, že až budou chodit do školy, já budu muset do práce dojíždět. Naštěstí máme blízko zastávku autobusu. Cesta trvá jen asi dvacet minut a autobus stává přímo u metra, ale musím si kupovat jízdenky a cestování je dost drahé.

Mario: Miluju město. Neumím si představit, že bych bydlel na venkově. Bydlím přímo v centru. Vyhovuje mi, že mám všechno blízko: práci, zábavu i kulturu. Před domem je tramvajová zastávka, u domu je hospoda, za domem je park a nad parkem je hrad. Rád tam o víkendu chodím na procházku. Blízko mám taky trh, kde můžu koupit čerstvé pečivo, zeleninu, ovoce a někdy i ryby. Výhoda je, že nepotřebuju auto, skoro všude se dostanu pěšky nebo tramvají. Jediné, co mi vadí, je v létě spousta turistů.

	an old village house near pond	block of new houses in a row, something like this
Antonio/Beáta/Mario	Antonio/Beáta/Mario	Antonio/Beáta/Mario

VŠIMNĚTE SI: V běžně mluvené češtině často dochází k univerbizaci, například: panelový dům = panelák, řadový dům = řadovka. Více o běžně mluvené češtině [zde](#). GG 31

Co říkají Antonio, Beáta a Mario? Spojte.

Jsem	mi vadí, je v létě spousta turistů.	spokojená
Výhoda	máme blízko zastávku.	je, že si děti můžou hrát venku
Naštěstí	že budu muset dojíždět.	máme blízko zastávku
Jediné, co	je, že si děti můžou hrát venku.	mi vadí, je v létě, spousta turistů
Nevýhoda je,	spokojená.	že budu muset dojíždět

Co říkají Antonio, Beáta a Mario? Čtete a doplňte.

před dvěma lety	pěstuju	naštěstí	u metra	od dětství	si představit
vlastní	dost drahé	dojíždět	na venkově	na zahradě	se dostanu

Antonio: Nikdy bych nechtěl bydlet v paneláku na sídlišti, protože už **od dětství** žiju na venkově. Mám rád přírodu, často chodím do lesa na houby nebo na ryby k rybníku. **Na zahradě** pěstuju zeleninu, dokonce mám i **vlastní** ovoce. Jediná nevýhoda je, že když potřebuju koupit něco speciálního nebo jít k doktorovi, tak musím jet autobusem do města. Ale **naštěstí** to není často.

Beáta: **Před dvěma lety** jsme se přestěhovali do satelitu. Bydlíme v řadovce. Za domem máme zahradu, kde **pěstuju** mrkev, hrášek a bylinky. Manžel jezdí každý den do práce a já zůstávám doma s dětmi. Jsem tady docela spokojená. Výhoda je, že si děti můžou hrát venku před domem nebo na zahradě. Nevýhoda je, že až budou chodit do školy, já budu muset do práce **dojíždět**. Naštěstí máme blízko zastávku autobusu. Cesta trvá jen asi dvacet minut a autobus stává přímo **u metra**, ale musím si kupovat jízdenky a cestování je **dost drahé**.

Mario: Miluju město. Neumím **si představit**, že bych bydlel **na venkově**. Bydlím přímo v centru. Vyhovuje mi, že mám všechno blízko: práci, zábavu i kulturu. Před domem je tramvajová zastávka, u domu je hospoda, za domem je park a nad parkem je hrad. Rád tam o víkendu chodím na procházku. Blízko mám taky trh, kde můžu koupit čerstvé pečivo, zeleninu, ovoce a někdy i ryby. Výhoda je, že nepotřebuju auto, skoro všude **se dostanu** pěšky nebo tramvají. Jediné, co mi vadí, je v létě spousta turistů.

Co víte o Antoniově, Beátě a Mariově? Čtete text ještě jednou a vyberte, co je správně.

This should be on the same slide as the preceding text.

Antonio/Mario nechce nikdy bydlet na venkově.
 Beáta/Antonio žije na venkově už mnoho let.
 Antonio/Beáta má děti.
 Mario/Beáta bude muset do práce dojíždět.
 Mario/Beáta má zahradu.
 Mario/Antonio kupuje zeleninu na trhu.
 Antonio/Beáta pěstuje zeleninu a ovoce.
 Mario/Antonio je rád, že má všechno blízko.

VŠIMNĚTE SI: Porovnejte: Kam bude Beáta dojíždět? – Do práce. x Kde bydlí Mario? – V centru.
 Adverbium kam? se používá v souvislosti s dynamickými slovesy, např. jít, jet, letět, chodit, jezdit, létat. Adverbium kde? se používá v souvislosti se statickými slovesy, např. být, bydlet, žít, pracovat, studovat, čekat, sejít se. Viz také tabulka [zde](#). GG 25. 1

Kde jsi, nebo kam jdeš? Vyberte, co je správně.

Kde/kam bydlí Antonio? – V/na/u venkově.
 Kde/kam chodí Antonio? – Do/na/k lesa a do/na/k rybníku.
 Kde/kam bydlí Mario? – V/na/u centru.
 Kde/kam bude muset dojíždět Beáta? – Do/na/k práce.
 Kde/kam bydlí Mario? – V/na/u parku.
 Kde/kam rád chodí Mario o víkendu? – Do/na/k parku do/na/k procházku.

Prohlédněte si symboly v tabulce a doplňte k nim správné prepozice.

do   na   na   k/ke   u   v/ve

Kam?	Kde?
jít, jet, letět, chodit, jezdit, létat...	být, bydlet, žít, pracovat, studovat, čekat, sejít se...
do + genitiv → <input type="text"/>	v/ve + lokál ● <input type="text"/>
na + akuzativ → <input type="text"/>	na + lokál ● <input type="text"/>
k/ke + dativ → <input type="text"/> n	u + genitiv ● <input type="text"/> son

GRAMATIKA: Souhrnnou tabulku pro vyjádření směru nebo pohybu a lokace najdete [zde](#). GG 25. 1

Do, na, k, v nebo u? Vyberte, co je správně.

Bydlím do/u/na parku.
 Pracuju v/na/u nemocnici.
 Maminka šla do/na/k nákup.
 Jdu do/na/k školy.
 Nechceš jít do/na/k kávu?
 Musím jít do/na/k obchodu.
 V sobotu jsem šli di/na/k koncert.
 Brigitte jela do/na/ke kamarádce.
 Sejdeme se v/na/u restauraci.
 Tomáš mluvil v/na/u konferenci.

20_2 Zopakujte si, co říká Mario. Doplňte prepozice. Pak kontrolujte poslechem.

za   nad   u   na   před   v

Miluju město. Neumím si představit, že bych bydlel **na** venkově. Bydlím přímo **v** centru. Vyhovuje mi, že mám všechno blízko: práci, zábavu i kulturu. **Před** domem je tramvajová zastávka, **u** domu je hospoda, **za** domem je park a **nad** parkem je hrad.

20_3_1-8 Kde je to? Doplňte. Pak kontrolujte poslechem.

The same pictures as in *Čeština Expres 3*, page 31.

v domě   u domu   před domem   za domem
na domě   pod domem   nad domem   mezi domem a
školou

in a house	next to a house	in front of a house	behind a house
v domě 20_3_1	u domu 20_3_2	před domem 20_3_3	za domem 20_3_4
on the top of a house	under a house	above a house	between a house and school
na domě 20_3_5	pod domem 20_3_6	nad domem 20_3_7	mezi domem a školou 20_3_8

Podívejte se na obrázek. Kde co je? Doplňte.

One picture: A house, there is a garden behind it, a car is standing next to the house. A child is playing in front of the house, a cat is sleeping in a house, a dog is sitting behind. There is a park between a house and a school. A bird is flying over the house.

na   pod   mezi   u   nad   za

Auto parkuje **u** domu.
Kočka spí **v** domě.
Pták letí **nad** domem.
Dítě si hraje **před** domem.
Park je **mezi** domem a školou.
Zahrada je **za** domem.

GRAMATIKA: Pro vyjádření lokace, tj. toho, co kde je, používáme také prepozice nad, pod, před, za a mezi. V tomto kontextu následuje po těchto prepozicích instrumentál. Souhrnnou tabulku pro vyjádření směru nebo pohybu a lokace najdete [zde](#). GG 25. 1 Více o použití instrumentálu najdete [zde](#). GG 7. 7 Tabulku instrumentálu singuláru najdete [zde](#). GG 7. 7. 1

Vyberte, co je správně (instrumentál sg.).

Sešli jsme se před školou/škola.
Auto stojí před hospodou/hospoda.
Autobus je pod most/mostem.
Čekám na tebe za divadlem/divadlo.
Zahrada je za dům/domem.
Zastávka je před kavárna/kavárnou.
Hrad je nad městem/město.
Škola je mezi parkem a nádražím/park a nádraží.
Sejdeme se před kinem/kino.
Náměstí je pod hrad/hradem.
Les je za městem/město.

Kde bydlíte? Doplňte věty. There will be no correct solution here.

Bydlím...
U domu je...

Před domem je...
 Za domem je...
 Výhoda je, že...
 Nevýhoda je, že...
 Jediné, co mi vadí je, že...

T_20_4_1-3 Hanka, Viktor a jejich sedmnáctiletý syn Ben se přestěhovali na venkov. Jak se jim tam líbí? Poslouchejte, co říkají, a vyberte, co je správně.

a middle aged couple and fourteen year old son in front of the country house

20_4_1

Hanka je spokojená. ANO/NE
 Hanka musí dojíždět do práce. ANO/NE
 Hanka každý den pracuje na zahradě. ANO/NE

20_4_2

Viktor rád manuálně pracuje. ANO/NE
 Viktor v autě relaxuje. ANO/NE

20_4_3

Benovi se na venkově nelíbí. ANO/NE
 Ben rád pracuje na zahradě. ANO/NE

VŠIMNĚTE SI:

Porovnejte běžně mluvený a spisovný jazyk:

Tady na venkově je to fakt děsný. = Tady na venkově je to opravdu děsné.

Žádný kino, žádný klub, hrozná nuda. = Žádné kino, žádný klub, hrozná nuda.

Více o běžně mluvené češtině najdete zde. **GG 31**

Je to výhoda, nebo nevýhoda? Doplňte. To be filled in in any order

Musím dojíždět. V autě si odpočinu. Je tu nuda. Máme zeleninu ze zahrady.
 Je to ztráta času. Je to drahé. Je tu klid.

výhoda	nevýhoda
V autě si odpočinu. Máme zeleninu ze zahrady. Je tu klid.	Musím dojíždět. Je tu nuda. Je to ztráta času. Je to drahé.

2. Jak se tam dostanu?

20_5 + T Hanka, Viktor a Ben čekají návštěvu. Přijede babička. Jak se k nim dostane? Poslouchejte a vyberte, co je správně.

Babička musí jít od nádraží rovně. ANO/NE
 Babička musí u hospody zahnout doprava. ANO/NE
 Vpravo bude rybník. ANO/NE
 Babička musí jít kolem rybníka. ANO/NE
 Babička musí jít nahoru na kopec. ANO/NE
 Babička musí zahnout doprava. ANO/NE
 Hanka, Viktor a Ben bydlí za lesem. ANO/NE

Kde, nebo kam? Doplňte.

The same symbols as in Čeština expres 3, page 32.

symbol: up	symbol down	symbol: on the left	symbol on the right
nahore	dole	vlevo	vpravo
symbol: upwards	symbol downwards	symbol: to the left	symbol: to the right
nahoru	dolů	doleva	doprava

VŠIMNĚTE SI: Kde jsi nebo kam jdeš? O statických a dynamických adverbích více [zde](#). GG 24: 2

Procvičujte adverbia vyjadřující směr a lokaci. Vyberte, co je správně.

Vlevo/doleva je krásný park.

Musíte jít vlevo/doleva.

Šli jsme nahore/nahoru.

Musíme zahnout vpravo/doprava.

Banka je vpravo/doprava.

Hrad stojí nahore/nahoru.

Z nádraží musíte jít dole/dolů.

Bankomat je dolů/dole pod školou.

20_6_1-3 Jak se tam dostanu? Jak se tam jde? Poslouchejte a vyberte, co je správně.

20_6_1 Dialog 1

Na nádraží se jde kolem mostu a školy.

ANO/NE

Za mostem musí zahnout doprava.

ANO/NE

Nádraží je před školou.

ANO/NE

20_6_2 Dialog 2

Na náměstí musí jít doprava a rovně.

ANO/NE

Je to asi 5 minut pěšky.

ANO/NE

20_6_3 Dialog 3

Divadlo je blízko.

ANO/NE

Musí jít na nádraží.

ANO/NE

Na náměstí musí zahnout doleva.

ANO/NE

Od polikliniky musí jít rovně.

ANO/NE

Divadlo je pod školou.

ANO/NE

3. Nechceš přijet?

Štěpán zve kamaráda Toma na návštěvu. Čtete jeho e-mail a doplňte. [This should look like an email.](#)

na hrad

do lesa

se mi moc líbí

je nadšená

k nám

se mám

jsem spokojený

u nás

v hospodě

do hospody

Od: novstepy@gmail.com

Komu: tom26@email.cz

Předmět: Nechceš přijet?

Odesláno: 29.10.2015 15:21

Ahoj Tome,

jak se máš? Já **se mám** dobře. V novém domě **se mi moc líbí**. Manželka **je nadšená** ze zahrady a já **jsem spokojený** s pivem **v hospodě**. Je tu taky krásná příroda. Nechceš **k nám** na pár dní přijet?

V pátek večer můžeme jít **do hospody**, v sobotu ráno na houby **do lesa** a odpoledne půjdeme na výlet **na hrad**. V neděli můžeme grilovat **u nás** na zahradě. Tak přijedeš?

Měj se fajn,
Štěpán

Co můžou dělat o víkendu? Vyberte, co je správně.

Můžeš přijet **pod/k/do** nám.

Můžeme jít **do/na/mezi** hospody.

V sobotu můžeme jít **za/na/před** výlet.

Můžeme jít **do/k/v** lesa.

Můžeme jít **do/na/k** houby.

20_7 Kam jde, jede nebo letí? Doplňte. Pak kontrolujte poslechem.

Pictures similar to Cestina expres 3, page 33.

do domu
pod dům

k domu
před dům

na dům
mezi dům a školu za dům

nad dům
na dům

in a house	next to a house	in front of a house	behind a house
do domu 20_7_1	k domu 20_7_2	před dům 20_7_3	za dům 20_7_4
on the top of a house	under a house	above a house	between a house and school
na dům 20_7_5	pod dům 20_7_6	nad dům 20_7_7	mezi dům a školu 20_7_8

Podívejte se na obrázek. Doplňte prepozice.

This picture must be seen with the sentences below

One picture, similar to the preceding one (see above), but there must be arrows there to express motion or direction. A car is coming next to the house, a child is running in front of the house, a cat is coming into the house, a dog is going behind the house (only the tail and the paws can be seen). A man is heading between the house and the school. A bird is flying above house.

do   nad   před   za   mezi   k

Auto jede **k** domu.

Kočka jde **do** domu.

Dítě běží **před** dům.

Pták letí **nad** dům.

Pes jde **za** dům.

Pán jde **mezi** školu a dům.

GRAMATIKA: Pro vyjádření směru nebo pohybu používáme také prepozice nad, pod, před, za a mezi. V tomto kontextu následuje po těchto prepozicích akuzativ. Souhrnnou tabulku pro vyjádření směru nebo pohybu a lokace najdete [zde](#). GG 25. 1 Více o použití akuzativu najdete [zde](#). GG 7. 4 Tabulku akuzativu singuláru najdete [zde](#). GG 7. 4. 1

Porovnejte použití prepozic pod, před a za. Vyberte, co je správně.

Půjdeme před **školu/školou**.

Sešli jsme se před **školu/školou**.

Auto přijelo před **hospodu/hospodou**.

Auto stojí před hospodu/hospodou.

Autobus vjel pod mostem/most.
Autobus je pod most/mostem.

Půjdu se podívat za divadlo/divadlem.
Čekám na tebe za divadlo/divadlem.

Děti si šly hrát za dům/domem.
Zahrada je za dům/domem.

4. Důležité výrazy a fráze

Jediné, co mi vadí, je ...
Musím do práce dojíždět
Musíte jít nahoru/dolů/doleva/doprava
Neumím si představit, že ...
Nevýhoda je ...
Od dětství žiju
Před dvěma/třemi/čtyřmi lety
To je nahoře/dole/vlevo/vpravo
Výhoda je ...

5. Test

Doplňte.

square 	pond 	
n á m ě s t í forrest	r y b n í k row of houses 	s a t e l i t block of flats
l e s	ř a d o v k a	s í d l i š t ě

Co říká Bianca? Doplňte prepozice.

na nad před u ve za

Miluju život **na** venkově. Nechtěla bych bydlet **ve** městě. **Před** domem mám malou květinovou zahrádku, která je vidět už z náměstí. **Za** domem je velká zahrada, kde pěstuju ovoce a zeleninu. **U** domu je kostel a **nad** kostelem je hrad.

Spojte.

Od dětství Často chodím Do práce musím Před dvěma lety	jsme se přestěhovali. v řadovce. dost drahé. žiju na venkově.	žiju na venkově. do lesa na houby. dojíždět. jsme se přestěhovali.
---	--	---

Bydlíme Cesta Děti si můžou Cestování je	hrát venku. dojíždět. do lesa na houby. trvá 20 minut.	v řadovce. trvá 20 minut. hrát venku. dost drahé.
---	---	--

Doplňte prepozice.

mezi na nad pod před u v za

in a house	next to a house	in front of a house	behind a house
v	u	před	za
on the top of a house	under a house	above a house	between a house and school
na	pod	nad	mezi

Akuzativ, nebo instrumentál? Doplňte. Auto přijelo před (hospoda) **hospodu**.Auto stojí před (hospoda) **hospodou**.Sejdeme se před (škola) **školou**.Šli jsme před (škola) **školu**.Autobus vjel pod (most) **most**.Autobus je pod (most) **mostem**.Parkoviště je za (obchod) **obchodem**.Zajeli jsme za (obchod) **obchod**.Čekám na tebe za (divadlo) **divadlem**.Půjdu se podívat za (divadlo) **divadlo**.